Pedagoginen suunnitelma – Kyläsaaren koulun rakennushanke

Opetusyksikkö

5.6.2026

Sisällysluettelo

1 Johdanto ... 3
2 Toimintaympäristön ja toiminnan kuvaus ... 3
3 Pedagogiset lähtökohdat ... 4
4 Oppimisympäristöt ja tilat ... 6
5 Henkilöstön työskentely ja tilatarpeet ... 7
6 Digitaalisuus ja teknologia ... 8
7 Yhteistyö ja osallisuus ... 8
8 Turvallisuus ja liikenne ... 10
9 Kestävän elämäntavan edistäminen ... 10

1 Johdanto

Pedagoginen suunnitelma kuvaa Kyläsaaren koulussa tapahtuvaa toimintaa, koulun toimintakulttuuria ja keskeisiä toimintatapoja, joilla saavutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet. Pedagogisessa suunnitelmassa kuvataan, miten uudisrakennukset tila- ja muilla ratkaisuilla voidaan tukea opetussuunnitelman mukaista oppilaiden oppimista ja hyvinvointia. Siinä kuvataan koulun toimintakulttuuria uudessa toimintaympäristössä.

Pedagogisessa suunnitelmassa kuvataan nykyinen toimintaympäristö, rakennusprojektin kannalta keskeiset pedagogiset lähtökohdat sekä oppisympäristöille ja tiloille asetettavat vaatimukset ja niiden suunnittelu pedagogiikka tukeviksi. Lisäksi kuvataan kasvatus- ja opetushenkilöstön työskentelytavat ja tilatarpeet, koulun digitaaliset ratkaisut, yhteistyö ja osallisuus koulun sisällä ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa, liikenteeseen ja turvallisuuteen sekä kestävään elämäntapaan liittyviä näkökulmia.

Tavoitteena on, että pedagogisen suunnitelman perusteella voidaan valmistella ja ohjata rakennushanketta pedagogisesta näkökulmasta ja koulussa voidaan sen avulla valmistautua uuden koulun toimintakulttuurin luomiseen. Pedagogista suunnitelmaa täydennetään suunnitteluprosessin aikana. Koulun henkilökunta ja oppilaat osallistetaan suunnitelman laatimiseen. Kyläsaaren koulun rakennushankkeen pedagogisena suunnitteluryhmänä toimii koulun suunnitteluryhmä. Ryhmässä on mukana myös opetusyksikön edustaja ja sitä täydennetään tarvittaessa. Ryhmän kokoonpano voi vaihdella joustavasti hankkeen eri vaiheissa.

2 Toimintaympäristön ja toiminnan kuvaus

Kyläsaaren koulu on vuonna 1899 perustettu vuosiluokkien 1–6 koulu Meri-Porin alueella. Oppilaita koulussa oli 20.9.2026 yhteensä 142. Koulua johtaa koulun johtaja, jolla on hallinnollisen työn ohella oma luokka opetettavanaan. Lukuvuonna 2025–2026 koulussa oli seitsemän luokanopettajaa, erityisopettaja ja kolme koulunkäyntiohjaajaa. Koulussa on yhtenä päivänä viikossa myös koulusihteeri, kuraattori ja koulupsykologi. Kouluterveydenhoitaja on paikalla 1,5 päivää viikossa. Kyläsaaren koulun iltapäivätoiminta on järjestetty aiemmin Kyläsaaren kylätalolla, mutta lukuvuodesta 2026–2027 alkaen se toimii koulun tiloissa. Iltis-ohjaajia on yksi ja lisäksi yhden koulunkäyntiohjaajan työpanosta osoitetaan myös iltikseen.

Opetus järjestetään pääsääntöisesti yksisarjaisena, joka tarkoittaa sitä, että jokaisella vuosiluokalla on pääsääntöisesti yksi opetusryhmä. Opetus ei välttämättä ole kaikilla vuosiluokilla yksisarjaista, ja esimerkiksi lukuvuonna 2025–2026 toisia luokkia oli kaksi. Opetusyksikössä laaditun oppilasennusteen mukaan Kyläsaaren koulun oppilasmäärä pysyy seuraavan kymmenen vuoden aikana suunnilleen nykyisellä tasollaan. Jatkossa tulee silti varautua 1,5-sarjaisuuteen. Syynä tälle ovat muun muassa oppimisen tuen uudistus, jonka myötä oppimisessaan tukea tarvitsevat oppilaat

opiskelevat yhä useammin lähikoulussa, Kyläsaaren alueelle kaavoitetut tontit sekä mahdolliset Enäjärven kouluun liittyvät kouluverkkoratkaisut. Luokkien määrään vaikuttaa myös ikäluokkien koko ja esimerkiksi koulun aloittavien oppilaiden määrä tulee oppilasennusteen mukaan olemaan Kyläsaaren koulussa usein melko haastava. Monena vuonna 1.-luokkalaisten ikäluokan koko vaihtelee ollen 25–28 oppilasta, joista muodostetaan joko yksi iso luokka, jota resursoidaan samanaikaisopetustunneilla tai kaksi pientä luokkaa pienemmällä samanaikaisopetusresurssilla.

Kyläsaaren tiloissa toimii tällä hetkellä kaksi Enäjärven päiväkodin esiopetusryhmää. Esiopetusryhmät ja alkuopetus ovat pääosin toimineet samassa rakennuksessa, minkä vuoksi koululla on pitkät perinteet esi- ja alkuopetuksen yhteistyöstä. Uudisrakennuksen myötä koulun kanssa samoissa tiloissa tulee toimimaan myös alueen varhaiskasvatuspalvelut 0–6-vuotiaille lapsille. Tämä lisää yhteistyön mahdollisuuksia ja tukee entistä paremmin alueen lasten yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua.

Kyläsaaren koulu kasvattaa ja ohjaa oppilaita oppimaan heidän omien edellytystensä mukaisesti. Tavoitteena on hyvin käyttäytyvä, omatoiminen, tiedonhaluinen itseään, toisia ja ympäristöään arvostava nuori. Opettajien, vanhempien ja koulun muun henkilökunnan yhteistyöllä luodaan oppilaille turvallinen ja viihtyisä koulu. Koulussa on laaja ja toiminnallinen piha-alue sekä virikkeellinen luonnonläheinen ympäristö. Ne tarjoavat elämyksiä ja mahdollisuuksia yhteistoimintaan myös eri sidosryhmien kanssa.

3 Pedagogiset lähtökohdat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (OPH 2014) mukaisen **oppimiskäsityksen** mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Oppiminen on yksilöllinen ja yhteisöllinen prosessi, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden oppilaiden, opettajien ja muiden aikuisten kanssa erilaisissa ympäristöissä. Oppilaita kannustetaan aktiivisuuteen, luovuuteen ja yhteistyöhön.

Oppimisympäristöihin sisältyvät fyysiset tilat ja paikat, digitaaliset oppimisen palvelut, yhteisöt ja toimintakäytänteet, joissa oppiminen tapahtuu. Niiden tulee tukea oppimista, osallistumista, vuorovaikutusta ja yhteisöllistä tiedon rakentamista. Oppimisympäristöjen on oltava turvallisia, esteettömiä, viihtyisiä, hyvinvointia lisääviä, monipuolisia, joustavia ja tarjottava oppilaille mahdollisuuksia luovuuteen ja tutkimiseen.

Työtapojen tulee olla monipuolisia ja innostavia sekä tukea toiminnallisuutta, kokemuksellisuutta, luovuutta ja yhteisöllistä oppimista. Työtapojen avulla vahvistetaan esimerkiksi ongelmanratkaisun taitoja, joita tutkiva ja toiminnallinen oppiminen vahvistavat. Työtavat valitaan kulloinkin opetettavan asian ja oppilaiden tarpeiden mukaan.

Opetusta järjestetään perusopetuksessa pääosin **oppiainejakoisesti**. Opetusta voidaan toteuttaa myös **eheyttäen,** jolloin asioita yhdistetään mielekkäiksi kokonaisuuksiksi oppiainerajat ylittäen. Opetuksen eheyttäminen auttaa oppilaita ymmärtämään ilmiöitä, soveltamaan osaamistaan ja rakentamaan tietoa yhdessä muiden kanssa. Eheyttämistä toteutetaan esimerkiksi teemoina, projekteina ja monialaisina oppimiskokonaisuuksina, jotka yhdistävät eri oppiaineita ja tukevat kokonaisuuksien hahmottamista.

Oppimisen tuen uudistus tuli perusopetuksessa voimaan 1.8.2025. Keskeistä uudistuksessa on **inkluusion ja lähikouluperiaatteen vahvistaminen**, jolloin oppilaan tarvitsema tuki järjestetään ja annetaan yhä useammin lähikoulussa. Oppimisen tuki koostuu ryhmämuotoisista tukitoimista ja oppilaskohtaisista tukitoimista. Ryhmäkohtaiset tukimuodot (yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä) ovat kaikille opetusryhmän oppilaille tarjottavia tukimuotoja, jotka toteutetaan pääosin samanaikaisopetuksena. Myös osa oppilaskohtaisista tukitoimista toteutetaan samanaikaisopetuksena. Oppimisen tuen uudistuksen myötä kiinnitetään yhä enemmän huomiota oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin. Näihin sisältyy mahdollisuus eriyttää opetuksen sisältöjä ja työtapoja kunkin oppilaan tarpeiden mukaan. Opetusjärjestelyihin sisältyy myös esimerkiksi opetusryhmien muodostaminen ja erilaiset joustavat ratkaisut. Oppimisen tuen uudistuksen myötä Kyläsaaren koulussa tulee olla tilavaraus alueelliselle erityisluokalle.

Kyläsaaren koulussa toteutetaan yhteis- ja samanaikaisopettajuutta ja vahvaa tiimi- ja työparityöskentelyä. **Yhteis- ja samanaikaisopettajuus** on pedagoginen ratkaisu, joka tukee esimerkiksi ryhmämuotoisten tukimuotojen toteuttamista. Se mahdollistaa myös joustavat ratkaisut opetusryhmien muodostamisessa. Koulutulokkaiden ikäluokat ovat Kyläsaaressa usein sen kokoisia, että niistä joudutaan muodostamaan yksi iso luokka ja toimintaan osoitetaan paljon jako- tai samanaikaisopetustunteja. Yhteis- ja samanaikaisopettajuuden toteuttamien edellyttää opetustiloilta joustavuutta, kuten yhden tilan jakamista kahdeksi pienemmäksi tilaksi tai kahden tilan yhdistämistä yhdeksi isoksi tilaksi. Yhteisopettajuuden toteuttaminen edellyttää myös tiloja, joissa opettajilla on mahdollisuus suunnitella työtään yhdessä.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen on lisätty perusopetuslakiin ja perusopetuksen opetussuunnitelmaan 1.8.2026 alkaen, ja se ollut osa kouluarkea jo pitkään. Kyläsaaren koulun laaja piha-alue ja sijainti lähellä monipuolista luontoa on tukenut hyvin liikunnallisuuden edistämistä. Liikkumista tapahtuu ulkotilojen ja liikuntasalin ohella myös muilla oppitunneilla toiminnallisia työtapoja käyttämällä ja esimerkiksi erilaisissa koulupäivän aikaisissa siirtymätilanteissa. Kyläsaaren koulun työjärjestyksessä on tällä hetkellä neljä pitkää välituntia, jotka ovat erityisesti suunnattu monipuoliseen liikkumiseen. Samoin koulu- ja työmatkojen kulkemiseen kävellen tai polkupyörällä kannustetaan.

4 Oppimisympäristöt ja tilat

Edellisessä luvussa mainitut pedagogiset lähtökohdat vaikuttavat koulutilasuunnitteluun ja -ratkaisuihin. Eri oppiaineet asettavat vaatimuksia oppimateriaaleille, työtavoille ja oppimisympäristöille. Uuden koulun oppimisympäristöjen ja tilojen tulee olla myös helposti mukautettavissa ja muutettavissa eri tilanteiden oppimis- ja opetusvaatimusten mukaan. Koulun sisätilojen ja piha-alueiden tulee olla joustavia ja muunneltavia sekä monipuolisia työtapoja mahdollistavia. Koulussa tarvitaan tiloja, luokkia tai alueita myös erikokoisille ryhmille. Opetusryhmiä tulee voida muodostaa vaihtelevasti ja oppimista tulee voida eriyttää oppilaiden erilaiset tarpeet ja osaaminen huomioon ottaen. Myös erityisopetukseen tarvitaan pienryhmätilaa. Eriyttäessä tarvitaan pienempiä tiloja ja kahden opettajan yhdessä toteuttamalle opetukselle tarvitaan isompaa tilaa. Välillä tarvitaan tilaa rauhalliseen keskittymistä vaativaan työskentelyyn, jolloin tilan tulee olla häiriötön ja hiljainen. Tilojen tulee mukautua helposti erilaisiin oppimistilanteisiin ja työtapoihin, kuten yksilö-, pari-, ryhmä- ja luokkatyöskentelyyn.

Tiloissa tulee olla tilaa liikkua, työskennellä eri tavoin ja käyttää erilaisia välineitä. Siirreltävät kalusteet ja helposti jaettavat/yhdistettävät tilat ovat keskeisiä. Avoimet ja helposti saavutettavat tilat tukevat yhteistyötä. Sisä- ja ulkotiloissa ei saisi olla katvealueita, jotta tiloja on helppo valvoa. Oppimisessa hyödynnetään myös muita sisätiloja kuin luokkatiloja, kuten käytäviä sekä aula- ja ulkotiloja. Kun opetuksessa hyödynnetään muita kuin luokkatiloja, keskeistä on näkyvyys ja saavutettavuus. Tilojen tulee olla helposti sekä suljettavissa että avattavissa osaksi suurempaa tilaa. Eri tiloissa, eri oppiaineissa ja erilaissa tehtävissä tulee voida käyttää sujuvasti erilaisia digitaalisia välineitä. Digitaalisten ratkaisujen tulee olla toimivia, ajantasaisia ja eri tilat kattavia. Hyvä akustiikka, valaistus ja ergonomia sekä turvallinen ja viihtyisä ympäristö tukevat oppimista ja hyvinvointia. Oppituntien ulkopuolella liikunnallisuutta voidaan edistää esimerkiksi erilaisissa siirtymätilanteissa tukemalla sellaisia tila-, toimintaympäristö- ja kulkuratkaisuja, jotka edistävät liikkumista koulupäivän aikana

Kotiluokat ja solut

Jokaisella opetusryhmällä on oma kotiluokkansa/tilansa, joita voidaan joustavasti yhdistellä. Oma tila lisää oppilaiden turvallisuuden ja ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kotiluokat sijaitsevat kahdessa solussa, joista toinen on luokkien 0/eskari–2 solu ja toinen vuosiluokkien 3–6 solu. Samassa solussa sijaitsevat kotiluokat avautuvat toisiinsa, pienryhmätiloihin ja aulaan. Tämä mahdollistaa opetuksen toteuttamisen eri kokoisissa ryhmissä ja erilaisten välineiden, laitteiden ja materiaalien hyödyntämisen samanaikaisesti. Eri tiloissa on mahdollisuuksia rauhalliseen ja hiljaiseen työskentelyyn. Myös pienryhmätilat mahdollistavat rauhallisen työskentelyn. Tilojen joustavuus tukee myös samanaikaisopetusta. Tärkeää on tilojen ja kalusteiden monikäyttöisyys, jotta samaa tilaa voidaan hyödyntää eri oppiaineissa ja erilaisissa projekteissa. Kalusteet ovat lisäksi helposti liikuteltavia ja uudelleen ryhmiteltäviä. Taito- ja taideaineiden tilojen tulee olla lähekkäin

toisiaan, jotta esimerkiksi siirtyminen käsityössä ns. pehmeiden ja kovien materiaalien työstämisen välillä on helppoa.

Yhteiset tilat

Koulun yhteisten tilojen, kuten ruokala- ja liikuntatilojen tulee olla monikäyttöisiä, muunneltavia ja niiden tulee tukea yhteisöllisyyttä. Tärkeää on hyvä akustiikka, toimiva logistiikka ja viihtyisyys. Esimerkiksi ruokalan melutasoa hallitaan akustoivilla materiaaleilla ja ruokailun sujuvuutta parannetaan välttämällä ruuhkia linjastoratkaisuilla. Liikuntatiloissa keskeistä on riittävä välinevarastointi sekä sujuvat siirtymät eri toimintojen välillä. Liikuntasaliin tarvitaan näyttämö juhlien esityksiä varten.

Lisäksi tilojen saavutettavuus, esteettömyys sekä mahdollisuus erilliskäyttöön tukevat tilojen laajaa hyödyntämistä koulupäivän ulkopuolella. Liikuntasalin tulee olla myös ja riittävän väljä, jotta tilan jakaminen on mahdollistaa eri toimintoihin samanaikaisesti. Tilojen tulee soveltua opetuksen lisäksi erilaisiin tapahtumiin ja iltakäyttöön. Esimerkiksi ruokala voidaan suunnitella siten, että sitä voidaan käyttää ruokailujen ulkopuolella pienryhmätyöskentelyyn, kerhotoimintaan tai juhlatilana siirreltävien kalusteiden ja tilanjakajien avulla. Vastaavasti liikuntasali voidaan jakaa useampaan samanaikaiseen käyttöön soveltuvaan osaan sekä varustaa AV- ja esiintymistekniikalla, jolloin se palvelee sekä liikunnan opetusta että juhlia, esityksiä ja yhteisötapahtumia. Liikuntatilan toimivuuden kannalta keskeistä on riittävä ja suoraan saliin kytkeytyvä välinevarastointi, joka mahdollistaa välineiden sujuvan käytön ja nopean siirtymisen eri toimintojen välillä.

Koulun piha oppimisympäristönä

Koulupihassa tulee säilyttää monimuotoisuus ja luonnonläheisyys nykyaikaisten liikkumisvälineiden ja -alueiden ohella. Pihassa olisi hyvä olla sellaisia rakenteita, jotka mahdollistavat oppituntien pitämisen ulkona (ns. ulkoluokka). Piha- ja kulkuväyläratkaisujen tulee olla sellaisia, että ne mahdollistavat monipuolisen liikkumisen ja leikkimisen sekä tukevat koulumatkojen kulkemista jalan tai pyörällä. Liikunnallisuutta edistävät ratkaisut tukevat alueen lasten liikkumista myös vapaa-ajalla esimerkiksi kerhotoiminnassa. Kulkuväylien ja pihojen tulee olla turvallisia ja autoliikenne (ml. huoltoliikenne) tulee erotella selkeästi kevyestä liikenteestä.

5 Henkilöstön työskentely ja tilatarpeet

Uuden koulun suunnittelussa tulee tukea rakenteita, jotka edistävät kasvatus- ja opetushenkilöstön yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä, mutta tarvittaessa mahdollistavat työskentelyn yksin omassa rauhassa. Tiloissa tulee olla hyvät työskentelymahdollisuudet ja lisäksi mahdollisuus rentoutumiseen tauolla yksin tai yhdessä. Opettajien välisen yhteistyön ja myös yhteisopettajuuden tukeminen ja

edistäminen edellyttävät tiloja yhteissuunnitteluun. Taukotila on kaikkien koulun henkilöstöryhmien yhteinen.

6 Digitaalisuus ja teknologia

Uuden koulun tulee mahdollistaa sujuva ja pedagogisesti perusteltu teknologian käyttö sekä vahvistaa oppilaiden tärkeitä tulevaisuuden taitoja. Digitaalinen teknologia tukee ja mahdollistaa oppilaiden osaamista monipuolistamalla oppimisympäristöjä sekä tukemalla erilaisia tapoja oppia. Lisäksi henkilökunta käyttää digitaalisia välineitä ja laitteita oppituntien aikana tapahtuvaan työhön. Digitaalisia laitteita tarvitaan hallinnolliseen työhön, opetuksen suunnittelussa ja myös yhteissuunnittelussa ja kokouksissa. Tekniikan tulee integroitua koulun tiloihin sujuvasti ja toimivasti ja digitaalisten laitteiden tulee olla käytettävissä oppilaille ja henkilöstölle paikasta riippumatta.

Vuosiluokkien 4–6 oppilailla on käytössään henkilökohtaiset Chromebook-tietokoneet. Vuosiluokkien 1–3 oppilaat käyttävät myös koulun yhteisiä laitteita. Lisäksi kouluilla on varalaitteita. Kaikille kannettaville tietokoneille tulee olla selkeät ja toimivat latausratkaisut. Koulun yhteisille laitteille tulee olla selkeät ja riittävät säilytysratkaisut.

Myös opettajilla on käytössään Chromebook-tietokoneet. Luokkien AV-varusteluun sisältyy telakka, johon opettaja liittyy henkilökohtaisella Chromebookillaan. Seinällä on interaktiivinen taulu ja opettajalla on pöydällään ylimääräinen tietokonenäyttö ja dokumenttikamera. Koulun sisäistä tiedottamista edistäisi info-tv.

7 Yhteistyö ja osallisuus

Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa ja osallisuus ovat keskeisiä lähtökohtia uuden koulurakennuksen pedagogisessa suunnittelussa ja tilaratkaisujen huomioon ottamisessa. Tavoitteena on vahvistaa koulun roolia alueen yhteisöllisenä keskuksena sekä tehostaa tilojen monipuolista käyttöä. Tilojen suunnittelussa huomioidaan muunneltavuus eri käyttäjäryhmille, toimivuus ja saavutettavuus, jotta ne palvelevat koulupäivän lisäksi harrastuksia, yhdistyksiä ja erilaisia tapahtumia.

Opiskeluhuollon tilat

Kyläsaaren kouluun varataan tilat koulupsykologille, kuraattorille ja terveydenhoitajalle. Opiskeluhuollon tilojen suunnittelussa keskeistä on toimivuus, saavutettavuus ja luottamuksellisuus eli salassapitoon liittyvien vaatimusten huomioon ottaminen.

Kun asiakkaita tavataan, tilojen tulee olla äänieristettyjä ja näkösuojattuja siten, että tapaamisessa voidaan käsitellä luottamuksellisia asioita. Oppilailla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus asiointiin muiden oppilaiden huomaamatta. Käydyt keskustelut tai asiakkaan tunnereaktiot eivät saa kuulua esimerkiksi odotushuoneeseen, sivullisilla ei voi olla mahdollisuuksia identifioida asiakasta tai tietää asiakkaan suorittavan psykologista testiä, tai nähdä testisalaisuuden piiriin kuuluvaa psykologin tutkimusvälineistöä. Asiakastilanteissa opiskeluhuollon henkilöstöllä tulee olla mahdollisuus hälyttää itselleen nopeasti apua omaa turvallisuuttaan uhkaavissa tilanteissa. Tiloissa tulee olla myös poistumistie toiseen tilaan.

Psykologi ja kuraattori jakavat uudisrakennuksessa tilan koulusihteerin kanssa, koska heistä jokainen työskentelee koululla vain yhtenä päivänä viikossa. Vaikka lähtökohtaisesti yllä mainittu henkilöstö on koululla eri päivinä, työssä on tilanteita esimerkiksi huoltajien tapaamisia ja psykologin tutkimuksia, joiden vuoksi koululla voidaan työskennellä myös samana päivänä. Tällöin tulisi huolehtia, että opiskeluhuollon henkilöstölle löytyy erityisesti salassapidon vaatimukset täyttävä tila.

Opiskeluhuollon henkilöstö tarvitsee tiloja myös pienryhmille ja verkostotapaamisille. Näissä tilanteissa he voivat käyttää koulun yhteisiä tiloja. Opiskeluhuollon kalustus ja muut erityisvarustelut on suunniteltava tarkoituksenmukaisesti eri toimijoiden tarpeisiin. Työhuoneessa tulee olla esimerkiksi lukittavassa tilassa lukittava arkistokaappi. Terveydenhoitajalle tulee olla vesipiste.

Opiskeluhuollon henkilöstön tilan tulee olla riittävän kokoinen työn tekemistä varten. Työhuoneessa ja muissa työtiloissa tulee olla vastaanotto- ja muuhun työhön sopivat asianmukaiset kalusteet. Asiakkaiden vastaanottoon tarkoitetuissa tiloissa tulee olla mahdollisiin erillisiin tuoleihin. Kalustuksessa tulee ottaa huomioon myös erityisryhmät. Asiakkaita varten tulee olla lämmitykseltään, valaistukseltaan, ilmastoinniltaan ja intimiteettisuojaltaan asianmukainen ja normit täyttävä odotustila.

Iltapäivätoiminnan tilat

Ulkotilojen osalta iltapäivätoiminnassa korostuu päivittäinen ulkoilu, joten sisätiloista tulee olla sujuva ja turvallinen yhteys piha-alueille. Ulkotilat tarjoavat myös tärkeän lisäresurssin toiminnan järjestämiseen tilanteissa, joissa sisätilojen samanaikainen käyttö rajoittaa toimintaa. Ulkotilojen säilytysratkaisuissa tulee ottaa huomioon myös iltapäivätoiminnan säilytystarpeet.

Koska iltapäivätoiminta käyttää koulun ja esiopetuksen kanssa yhteisiä tiloja, uuden rakennuksen tilat tulee suunnitella monikäyttöisiksi ja muunneltaviksi siten, että ne palvelevat kaikkien toimijoiden tarpeita. Iltiksen käytössä olevien tilojen tulee mahdollistaa monipuolinen toiminta, kuten leikki, rauhoittuminen, yhdessäolo ja luova tekeminen. Huolellisen tilasuunnittelun ohella toimijoiden aikataulujen ja toimintojen yhteensovittaminen on tärkeää. Tilojen samanaikainen käyttö eri toimijoiden kesken voi asettaa tiloille vaatimuksia esimerkiksi ääneneristyksen, tilojen jaottelun ja eriyttämisen sekä ulkotilojen hyödyntämisen osalta. Iltapäivätoimintaan osoitettujen tilojen tulee olla

rajattavissa muusta rakennuksesta iltakäytön aikana. Tilojen kalustuksen tulee olla siirreltävää ja toimintaan mukautuvaa, ja säilytysratkaisuissa tulee huomioida lasten henkilökohtaiset tavarat sekä toiminnassa käytettävät välineet. Iltapäivätoiminnan osalta tulee myös huomioida välipalajärjestelyt. Lisäksi tilaratkaisuissa on tärkeää mahdollistaa joustavat siirtymät ja vaihtoehtoiset toiminta-alueet tilanteissa, joissa samassa tilassa tapahtuvat eri toimijoiden toiminnot edellyttävät esimerkiksi rauhallista työskentelyä tai hiljaisuutta.

Osallistaminen hankesuunnitteluun

Hankeaikana määritellään konkreettiset tavat henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien sekä mahdollisesti muiden tahojen osallistumiseksi suunnitteluprosessiin. Oppilaiden osallisuus on keskeistä, ja oppilaiden on hyvä tuntea uusi koulurakennus omakseen jo suunnitteluvaiheessa. Oppilaiden osallistaminen suunnitteluprosessiin edistää sitä, että uudet tilat tukevat heidän hyvinvointiaan ja oppimistaan. Kodin ja koulun välinen yhteistyö ja kasvatuskumppanuus on koulun yksi vahvuuksista. Myös huoltajat sitoutetaan uuden koulun toimintakulttuuriin avoimen vuorovaikutuksen, huoltajailtojen ja kyselyjen avulla. Kasvatuskumppanuus ja sujuva kodin ja koulun välinen tiedonkulku ovat keskeisiä toimintakulttuurin rakentamisessa.

8 Turvallisuus ja liikenne

Kouluun tulee olla sujuvat pyöräilyväylät pihaan ja riittävästi pyöräkatoksia. Koulukuljetuksessa oleville oppilaille sekä muille autolla koulutaksilla kuljetettaville oppilaille tulee varata turvallinen jättöpaikka. Linja-autojen tilauskuljetuksille tulee varata pysähtymispaikka ryhmien noutamiseksi/jättämiseksi tarpeeksi kaukana välituntialueesta. Myös ulkotilojen tulee olla selkeitä, joissa ei ole katvealueita. Tällöin tiloja on helppo valvoa, mikä lisää turvallisuutta.

Tavaratoimitukset on eriytetty oppilaiden saattoliikenteestä. Henkilökunnalle on määritelty oma pysäköintipaikka. Henkilökunnan liikkumisessa suositaan myös joukkoliikenteen käyttöä ja pyöräilyä.

9 Kestävän elämäntavan edistäminen

Kestävän elämäntavan edistäminen on yksi perusopetuksen opetussuunnitelman (2014) keskeisistä näkökulmista. Kestävä kehitys ohjaa rakennuksen suunnittelua ja sen toimintoja. Suunnittelussa otetaan huomioon energiaratkaisut, jätteen synnyn ehkäiseminen, kierrätys ja kestävät ratkaisut materiaaleissa, kalusteissa ja välineissä. Koulurakennushankkeessa voidaan tukea kestävän elämäntavan periaatteiden oppimista suunnittelemalla tiloja ja toimintatapoja, jotka ohjaavat arjen valintoihin, yhteisölliseen vastuuseen ja aktiiviseen toimijuuteen. Tiloissa tulee olla mahdollistettu kierrätys ja lajittelu opettajille ja oppilaille.

Uusi koulurakennus voi mahdollistaa sen, että oppilaat voivat käsitellä kestävyyteen liittyviä kysymyksiä käytännönläheisesti. Oppilailla tulee olla mahdollisuuksia toimia itse kestävää tulevaisuutta edistäen lisäämällä esimerkiksi erilaisia kierrätysmahdollisuuksia. Oppilaat voivat myös oppia koulurakennusta ja sen toimintoja havainnoimalla kestävästä rakentamisesta, hankinnoista ja erimerkiksi kierrättämisestä. Arjen käytännöt voivat tehdä kestävästä elämäntavasta näkyvää ja konkreettista. Luonnon monimuotoisuuden hyödyntäminen esimerkiksi lähiluontoa tutkimalla vahvistaa oppilaiden toimijuutta ja arvostavaa suhtautumista elämään maapallolla. Kun oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua päätöksentekoon ja vaikuttaa koulun arkeen, he oppivat vastuullisuutta ja ymmärtävät omien valintojensa merkityksen. Kestävä kehitys ei näin jää irralliseksi teemaksi, vaan rakentuu osaksi koulun jokapäiväistä toimintaa ja oppimista.

Tilojen käyttöaste on korkea, eli opetustilat ovat muussa käytössä oppituntien ulkopuolella ja talon kaikkia tiloja hyödynnetään osana opetusta.